

XVI. évfolyam 23 szám.

Petroșeni, 1939. november 17

Atrón várományosához intézett királyi szavak

Szeretett Mihályom, ma, amikor ebbe a vitéz hegyivadász zászlóaljba belépsz, olyan tényt teljesítesz, ami szoros kapcsolatban van Uralkodóházunk hagyományaival. Elődeink azt hitték — és jól hitték — hogy serdülő fiaikat hadseregükhöz fűzve, a legelső és valószínűleg a legelképzetlenebb köteleket teremtik meg Maguk és a nemzet között.

A hadsereg az államban, bár előkelőséget is jelent, mégis az igazi egyenlőség iskoláját alkotja. Nem az a lényeges, hogy honnan indultál el, hanem az, hogy személyes érdemeid és egyéni kiválóságaid folytán hová érkezel.

Constantin Argeoi- anu miniszterelnök fehívása az ország polgáraihoz

A tartományi és vidéki fronttűkárók bucuřești értekezletén Constantin Argeoi-
anu miniszterelnök megis-
mételte azt a meglehang-
felhívást, amelyet a kormány
átvételekor az ország összes
fiataihoz intézett. Szózatának
lényege az volt, hogy felel-
se el mindenki a haragot
és gyűlöletet, vagy szemé-
lyes érdekeit és lépjen be a
román szolidaritás arcvonalá-
ba.

Az országban az általános megbékülésre szükség van. A magasabb államér-
dekek követelik ezt. De fő-
ként követelik a nemzetközi
viszonylatok rendkívüli kör-
ülményei.

Ezenkívül ezt akarja a
lakosság többségének elhatá-
rozása is. A politikai har-
cok, amelyek szakadékokat ás-
tak, véget értek. Ölelőse-
gnek bölcs előrelátása jóté-
kony fegyverszünetet hozott
létre. A jó románok siker-
rel tették le a meggyőződés
vizsgáját és tanultak a politikai
erőszakokból. Ebből született
meg annakidején a nemzeti
fegyver és szolidaritás arcvonal-
a.

A nemzeti újjászülés-
nek új légköre haladéktalan-
ul megkezdte fogadalmait
meg teljesíteni és dolgozott
fáradhatatlanul, egyre erő-
sebben. Az eredmények
nem sokára meg is mutat-
koznak. Az ország már érti

azoknak régen várt jótékony
hatását. A nemzeti öntudat
arcvonalának jövőtől való vé-
szeltek át a rendkívüli kör-
ülményeket, amelyek egy
széltűző ország számára
súlyos veszedelemeket hoz-
hattak volna.

Eppen azért okvetlenül
szükséges, hogy az általa-

nos együttérzés eddigi meg-
valósításai a végleges telje-
sedésbe menjenek.

Akik a román nemzeti
életnek e nagy megmozdu-
lásától még mindig távol-
tartották magukat, azoknak
hazafias kötelessége meg-
hallgatni ezeket a parancsait

lelteni és jelentkezni a nem-
zeti szolidaritás arcvonalába.

A miniszterelnök kiált-
ványa a legösszintébb lélek-
ből fakadt, tehát annak ál-
talános visszhangra kell ta-
lálni.

Az ország, minden fiat, a kötelesség mezejére so-
lítja.

Új rendszer a helybéli légvédelmi intézke- désekkel kapcsolatban

A Petroșeni polgármes-
teri hivatal 315—1939 szá-
mú rendeletében új alapokra
helyezte a légvédelmi intéz-
kedéseket.

A rendelet mindenek
előlt kimondja, hogy min-
denki, héli éves kortól 60
éves korig, köteles évenként
24 órát légvédelmi előadá-
sokra résztvenni, vagyis ha-
vonta két órát.

Az eddigi rendszertől
eltérőleg, az új légvédelmi
előadásokat nem a sportte-
lepen tartják, hanem az ösz-
szes intézetek, egyházközsé-
gek, egyesületek, a Petro-
șeni társulat, iskolák, állami
intézmények, egyetlek, kör-
házak, betegsegélyző, vasúti
szervek, külön, külön tar-
tanak előadásokat tagjaiknak,
vagyis a hatáskörükbe tar-
tozó egyéneknek. A keres-
kedőknek a Slatul, míg az
iparosoknak az Iparosklub
és a Román iparosok és
kereskedők egyesülete, illet-
ve ezeknek az intézmények-
nek a vezetői, akik a köztá-
lati rendezett tanfolyamok
résztvevői és a tanfolyam
végzési bizonyítványával

rendelkeznek.

Az előadásokon kötele-
ző a megjelenés mindazok-
nak, akik a felülvizsgált in-
tézmeny valamelyikéhez tar-
toznak családjaikkal együtt.

A megjelenésre kötele-
zettek hozzák magukkal el-
lenőrző könyveskéjüket is,
amelyben az előadást végző
oktató a saját felelősségre
bejegyzti és ellenőrzi, hogy
az illető részt vett e ponton-
osan az oktatásban. Ezt a ki-
mutatást az oktató vezető
köteles átadni minden utol-
só havi ülés után a polgár-
mesteri hivatalnak, amely
aztán a községi általános
ellenőrző könyvébe vezeti be
a megjelenteket. Azok, akik
nem tartoznak egyélsorolt
egyesületbe sem, külön fog-
nak előadást tartani a Dacia
mozgó és az Unitarius kul-
turház helyiségében és pe-
dig: Nov. 24-én, dec. 8-án
és január 5-én, valamint a
következő hónapok első
péntekjén a Daciában míg
az Unitarius kulturházban
nov. 17 és december 15, va-
lamint a következő hónapok
második péntekjén, délután

4-6 óráig.

Azok, akik valamilyen
formában akadályozva van-
nak a megjelenésben, ezt hi-
vatalos igazoló irattal tartoz-
nak bizonyítani. Akik iga-
zolatlanul maradnak távol,
500—2000 líg terjedő büntet-
tessel sújtják.

Felhívás

A Romániai Magyar Nép-
közösség központi elnökségének
megbízása folytán felkérem mind-
annak magyar nemzetiiségű egyé-
neket, akik a nyelvvizsga kö-
vetkeztében, vagy állampolgárság
hiánya miatt állásukból elboc-
sátottak, hogy jogi helyzetük ren-
dezése céljából a vonatkozó a-
dataikat hozzám sürgősen jelent-
sek be. Kérem hozzám behozni,
egy elküldeni az elbocsátat irat
egyszerű másolatát is.

Déva, 1939. nov. hó.

Dr. Martonossy György

(Nefelejtse el meghallgatni
GODEL világhírű rádióköl-
szökei.)

Farkas József vulkáni pék ese'e, amelyet nem ajánlunk utánzásra senkinek sem

Lakik Vulcanban egy alacsony zömök kicsi pék, akit Farkas Józsefnek hívnak. Farkas urnak mint idegen állampolgárként jelentkezni kellett volna a járási Főszolgabírói hivatalban, ahol bizonyos formasságok elintézésére hívták fel hivatalosan.

Farkas ur azonban, (nagy hanyagságról téve tanubírosyságot), oda sem nézett a hivatalos jelentkezésre felszólító iatra, nem jelentkezett. Járási főnökének, azonban jó szíve van, megígédte még egyszer, de mivel Farkas ur ezt sem vette figyelembe, a csendőrséget hívta fel, hogy állítsák elő Farkas urat, amelyet a csendőrség el is intézett és Farkas pékmeister urat előállították.

Most jön azonban a meglepés. Farkas ur nem jött egyáltalán, hanem magával hozta Roth ügyvédet, aki ugyancsak nagy tájékozatlanságról téve tanubírosyságot, azt a kijelentést tette, hogy az a törvény, amely a idegenek ittartózkodása utáni takák befizetését előírja, nem törvény. A járási főnök, azonban sokkal komolyabban vette és vesi a törvények betartását és végrehajtását, mint Roth ur és védené, és Rothot a könyvemű kijelentés után kiutasította az irodából és az ügynek valószínűleg folytatása is lesz.

Eddig tart a hivatalos része a dolognak.

Semmi az ég világon nem történt volna, ha Farkas pék eleget teszen törvényes kötele-ségének. Felment volna és lefizette volna a törvényes taxát, a járási főnök tovább jelezte volna az ügyét, megkapthatta volna az áltt tartózkodásra az engedélyt és nem került volna abba a helyzetbe, hogy ügyét kedvezőtlenül intézzék esetleg majd el.

De ettől függetlenül: ezektán a hatóság megkérdészei azt is, hogy Farkas ur milyen címen igezi az iparát, ha erre nin-csen engedélye a Munkaügyi miniszteriumtól? És milyen engedély alapján tart üzletet a pi-acon, ha erre ninces cégbéjegyzése? Idegen állampolgár ugyan- is ipart csak a Munkaügyminis-teriumon külön engedélye ala-pján üzhet. Cégbéjegyzés nél-kül pedig üzletet senki sem nyit hat.

Farkas pék viselt dolgait illetve annak utánzását nem ajánljuk senkinek sem. Minden tagja a lakosságnak köteles e-let tenni a hatóságok rende-

teinek. Nyakaskodás és ellen-

Kedvezményes módon lehet a hátralékos adót fizetni

A pénzügyminiszterium rendelkezést adott ki, amely szerint a hátralékos adók kifizetésére 1940 március 1-ig kedvezményeket biztosít az alábbi feltételek mellett:

Az államal szemben 1932. január 1. előttről származó tartozások 15 százaléka készpénzben fizetendő, 25 százaléka 1935 évi állami kölcsönpirokokban vagy adóbonoktokban, míg a régi tartozások maradék 60 százaléka minden emelésel és kamathozzászámítással együtt elengedik. Az 1932-33 és 1933-34 költségvetési évekből származó és eddig még ki nem egyenlített adótartozások 20 százaléka kell készpénzzel, 40 százaléka pedig az emelt kölcsönpirokokkal vagy adóbonoktokkal kifizetni.

Az 1932 január elseje előtt kirott adóbirosgok 30 százaléka készpénzben 70 százaléka pedig 1935 évi államkölcsönpirokokban kell kifizetni.

Hasonlóképpen az 1932-33 és 1933-34 költségvetési évekből származó adóbirosgokat 6 százaléka készpénzzel 15 évi államkölcsönpirokokkal vagy adóbonoktokkal kell kifizetni, a maradékot pedig törlik.

Hírek a rádió frontról

A rádiót zavaró gépek ügyében nyilván bezzeltünk város- cson polgármesterével, Dr. Fár-csaj Emillel, akinek szintén szívügye ezt a törvénytelenséget megszüntetni. Mint az kijelentette, a polgármesteri hivatal át-írt a bucuzei Rádió igazgató-ságához és onnan kéri utasítás, hogy aztán a felsőbb utasítás alapján intézkedhessen ez ügyben.

Reméljük tehát a lagjobba- kat. Azok akik ez ügyben le-velet írtak hozzá, panaszok- kal küldték be és egyben közö-

nicet mondtak azért, mert ál-lándóan nyilván tartottuk és tartjuk ezt a fontos közérdeku ügyet, egyelőre nem közöljük panasz- sok leveleit, mert minden reményünk meg van rá, hogy Fárcaj polgármester elfogja in-tenzi az ezt közelegedése. Kö-zönet azonban nem jár ezért nekünk, mert mindig fontosnak tartottuk és tartjuk a jövőben is nyilvántartani és illetékes fel-sőbb tényezőknek tudomására adni olyan közérdeku dolgokat, amely- le a lakosság ügyét szolgál- ják.

A Napló közérdeku közleményei

A Petroeni Államrendőrség rendeletének értelmében mind-a-zok, akik az 1931 és bezárólag 1937-iki korosztályok tartoznak, az összes katonai okmányokkal jelentkezni kötelesek a rendőrsé- gen, vagy más helyiségekben az ottani hatóságoknál. Petroeni- ben a jelentkezés sorrendje a kö-vetkező: November 18 től 1941-beli korosztály és így 19 én és az 1915, majd mindennap a köve-kező korosztály egészen 1937-ik korosztályig. A rendelet valóban úgy szól, hogy november 15 től kezdődik a jelentkezés és az 1931-es korosztály, azonban lapunk csak most jelent meg és az elő-

bi határidőt nem közölhetük. Mindenesetre, mindazok, akiknek a katonai korosztály so- számuk 1911 től 1937-ig van, jól teszik, ha saját érdekében je- lentkeznek a helyi hatóságoknál. Petroeni-ben a rendőrség katonai ügyosztályánál. Akinék bármilyen katonai igazolványa van azt vi- gye magával.

Ugyancsak a Petroeni rendőrség katonai ügyosztálya felhívja az összes legénységi ál- lományaik 50 éves korig, tartal- lékos altisztek 55 éves korig, tartalékos tiszték kapitányrang- 55 éves korig és 59 éves ko-

rig örnagytól egészen alreede- sig, míg az ezredesek és éves korig kötelesek jelentkezni no- vember 30-ig. Arok ellen, akik a fenti határidőre nem jelentke- znek, a katonai törvények érte- mében járnak el.

Vidékiek az ottani csend- őrségnél kell jelentkezzenek.

A megyei Prefectura 1108-1939, szám alatt rendeletének értelmében az idén újból össze- írják az összes járműveket. A gépjárművezetőket önkvetni vi- gyék magukkal a járműveikre vonatkozó okmányait.

Petroeni-ben az összeírás november 17-én lesz, míg a já- rássági gépjármű bemutatása nove- ber 18-án. A sofőröknek nem- csak a hatáisi igazolványt, ha- nem a katonai helyettesítőre vo- natkozó összes alkátikat is ma- gukkal kell vinni, míg a tulaj- donosok a gépjármű okmányt is be kell mutatni. Ha valaki valamely hatóságnál letétbe he- lyezte volna az okmányait, úgy az arról szóló okmányt kell be- mutatni a bizottságnak. Aki- nek gépjárműt is van, az a fenti határidőig nem tudja elkészíteni, köteleve vannak, hogy kérjék a bizottságot, hogy szálljon ki a helyszínrre, hogy meg- állapíthatassák, hogy a gép való- ban olyan állapotban van e, hogy nem lehetett vele az össze- íráson megjeleni.

Akik a fenti rendeletnek nem tesznek eleget bírosg elé lesznek állítva.

Aktatásúrsak. Az ánnepék előtt és között ismét rendkívüli merítésben megzaporodott az ak- tatásúrsak urak száma, azok az összes, akik végigjárják az egész iparvállalatokat és keres- kedelmi cégeket és különböző minis- teriumi vagy hatósági igazol- ványokkal ellátva, hirdetésekkel, előzetesekkel és passzálékkal erő- szakolnak ki, nemlétező, vagy csak nagyon ritkán megjelenő lapok számára. Az „aktatásúrsak” ügyével foglalkozik a mun- kaügyi miniszterium 1937 évi 118.747 számú körrendelete, amely- et az alábbiakban kötfünk le ol- vasónk tájékoztatásul. „A mun- kaügyi miniszterium értesült ar- ról, hogy különböző egyének a minis- terium, illetve szervei ne- vében és rájuk való hivakozással megjelennek az egyes vállalatok- nál és napilapok vagy folyóir-atok számára pénzüsségeket erő- szakolnak ki.

A miniszterium annakide- jén valóban ki is adott ilyen en- gedélyeket, amelyek azonban i- dőközben vissza lett vonva. A vállalatok tehát mindazoktól, akik a miniszterium vagy annak szervei nevében bizonyos köve- telesekkel támasztanak, önkvetlenül követeljük a személyazonosság és a megbízás felmutatását. A- mennyiben az illető egyének e- zeket az igazoló okmányokat felmutatni nem tudnak, azonnal át kell adni őket a rendőrségnek lefektetés és büntügyi eljárás megindítása céljából.

Igy járnak azok, akik idegenből jövő vígécékkel szóbaállnak...

Lupeniben több mint hetven ember fizetett rá az utazóktól vásárolt szövetekre és most az ezer leies fizetési összegre újabb ezer lei költségmegtérítést kér az ügyvéd Lupeniben

Lapunban már számtalanszor rámutattunk arra a veszélyre, amelyet az idegen utazóktól vásárolt szövetekben rejlik. Ugyancsak megítültuk azt is, hogy az ideérkezett és a közönség által támogatott szövetvígécek milyen nagy kárt okoznak a zsilvölgyi kereskedelemnek is. De mindentől függetlenül: A házáló kereskedelem tiltva van a zsilvölgyben. Prefectural rendelet tiltja, hogy valaki házáló kereskedelmet üssön és ennek a megakadályozására szigorúan felhívja a helyi hatóságokat is.

A közönség pedig még ma is nagy gyerek, aki könnyen bedől az ideérkezett ügynököknek és nem tudja, hogy a drágán eladott és sok esetben kétségbeesztett szövetet az itteni kereskedőktől vásárolják meg, ahol bárki megkaphatja azt sokkal olcsóbb áron és nem is teszi ki magát az alábbi kellemetlenségeknek.

Lapunk szerkesztőségéhez most is újabb panasz érkezett Lupeniből, ahol körülbelül 70 embert ért a részletvásárlásokkal kellemetlen meglepetés.

Az egyik sértett fél, Body Péter borbélymester a következőkben adja elő a történeteket:

Pár hónappal ezelőtt felkeresett Dévórol az Englis Fachon cég, amelynek tulajdonosa Stürek József, valamint örv. Rosenfeld Mihályné és Stürek Wenczel szerepelnek benne és szövetet ajánlott részletezni. A feltételek csábítóak voltak és nemcsak

én, hanem vagy helvennek begröztünk az ajánlatnak. A fizetési kikötés az volt, hogy a részletek ötszáz leies váltóval fizetők, amelynek kiváltási helye a lupeni posta volt. Ennek mindig elegendi lettünk pontosan, míg az elmúlt napokban az a kellemetlen meglepetés érte a feleket, velem egyet, hogy Dr. Rosenberg helybeli ügyvédől felszólított tartozás behajtási költségeire a tőken kívül ezer lei költség megtérítést kéri. Mikor az értesítést megkaptuk, majd elszédültünk valamennyien. Azonnal a postára szaladtunk, ahol érdeklődtünk, hogy miért küldték vissza a váltóinkat. A postafőnök hivatalosan igazolta, hogy a váltókat nem is küldték bevéltásra, tehát én nem is értesítheték erről bennünket. A váltók jelenleg az ügyvédnél vannak, aki azt csak az esetben akarja kikészíteni, ha neki perközlés fejében kőreülből ezer lei fizetünk. Mivel ebben az ügyben körülünk senki sem érz magát bűnösnek, tiltakozunk az eljárás ellen.

Eddig szól a részlete vásárolt szövet tulajdonos panassa, amely egyben a közönség panassa és bárhog is van az a közmondás, hogy a vásárló pali, mert mindig be lehet mesélni neki a legrosszabb árut is, még sem lehet azt megengedni, hogy az utazóvígécek csak arra spekuláljanak, hogy becsapják az embereket.

Felhívjuk erre az ügyre a dévai Ipar és Kereskedelmi Ka-

marát és egyben arra is, hogy a nagyhangú English-nek miért nem szerepel a cégjelzőjén a bejegyzési száma és, hogy szerepel a cégbejegyzési hivatalban Stürek József, Wenczel és Örv. Rosenfeld Mihályné is, mert a váltókon lévő cégbejegyzés mindhárom név ott van. Egyben szíves intézkedést kérünk az egyben, mert nem kevesebb, mint hetven emberről van szó, akinek a cég különleges és a kereskedelmi életben szokatlan eljárás érint, sért és megkárosít.

Muntean Teodor halála

Egy munkálkodásban és az iparosság érdekében nagy munkát végzett emberi élet dőlt ki az elmúlt héten az élők sorából Muntean Teodor volt ipartestületi, valamint Iparosklub élők személyében. Az egész zsilvölgyben és a megyében is általános rokonszenvnek örvendő Muntean Teodort hírtelen lepte meg a betegség, amely aztán huszonnyolc órai kínos szenvedés után végzett vele. Halála általános megdöbbentést váltott ki mindenféle, ahol a népszerű Muntai bácsi is megért barádjai vászarcoszt, jókedvű volt és nemcsak, mikor hazafelé tartott, a kapu előtt lett roszszul és haláláig nem is tért magához.

Halvtárhét éves korában ragadta el a halál és ez a halvtárhét ezután valóban egy aktív ember élete volt, aki a nyomdász mesterséget tanulta annakiéjén a szomszédjárú gör. kath. pápi nyomdában. Több mint harminc évig dolgozott mint önálló iparos, majd később mikor megalakult a Jutul Cultural, annak egyik vezetője lett és ezt a tisztséget viselte egészen haláláig. Közéleti szereplése rendkívül nagy volt és nem egy ízben volt városi tanácsos, betegsegélyező igazgatóság tag, több előrendű egyesületnek vezetőségi tagja, elnöke és a munkakamarának is volt tanácsosa és ez a gazdag közéleti munka több kitüntetést szerzett a számára.

Temetése általános részvét mellett ment végbe. A társadalom minden rétege képviselő volt és kísérte utolsó útjára.

A halottat a gör. katolikus szerzetárs szerint temették el és a temetési szerzetárs után Micla

Juliu gör. kath. főesperes mélyen-szántó beáradékon emlékezett meg az elhunyt Muntean Teodor érdemeiről, amelyet példaképnek állított oda mindenki elé, mint aki rendes napi munkája mellett mindig tudott magának időt szakítani arra is, hogy közérdeklő munkákban is élénk részt vegyen.

Muntean Teodort felesége, Eszenyei Olga és kiterjedt rokonsága gyászolja. És ebben a gyászban őszinte szívvel osztozik a társadalommal együtt lapunk is és részvételi gondolunk az elhunyt életére.

Rațiu Traian †

Ugyancsak az elmúlt héten távozott el az élők sorából Petroseni város egy másik régi és becsületes polgára Rațiu Traian is, aki a helybeli Ardeleana banknak volt hosszú évekig igazgatója.

Rațiu Traian hasonlóan gyorsan pusztult el, mint Muntean Teodor, és a hírtelen halál mindenféle általános részvétet keltett, mert Rațiu Traiant úgy ismerték mindenki, mint aki a csendes ember nyugodt életét élte és sohasem élt vissza kienléte, vagy más kiruccanások által az életével. A halál azonban nem válogat. Engyiformán oszla nagy igazságok mindenkiel szemben, Rațiu igazgató életét is példának lehet odaállítani minden ember elé, hogy ime, így kell élni az embernek, aki példás családi életet él, kitűnő családapa, közéleti munkás, aki a városnak is alpolgármestere volt s ebből az időből is igen sok jó barátot szerzett magának.

Temetése az ismerősök és jóbarátok jelenlétében folyt le és mindenféle általános részvétet keltett és őszintén osztozott a család fájdalomában mindenki, velünk együtt.

Olvasóinkhoz!

Lapunk az idén is hatalmas falmatrázzal kedveskedik előfizetőinknek és az általános közkeletűségnek örvendő és nagy értéket jelentő naplár részére hirdetések, még felvezünk. Az elmúlt évben ugyanis sok felszólalást kaptunk éppen olvasóink köréből, hogy miért nem hirdették ennek is és annak is, mert utolag így is megfizették volna költségek, hogy hirdetését kölcsönölni csak is megfizetés alapján lehet. Aki tehát a naplárunk részére, amelyet mindenki ingyen kap meg, hirdetést akar feladni, az legkésőbb november 20-ig jelentse be azt nálunk, mert ezután beérkezett anyagot már nem vehetünk figyelembe.

Eladói egy lejtsen új Singer varróegyet. Cim a kiadóban.

J. Krausz
órás és műszerész
már megérkeztek a legmodernebb
világhírű **TELEFUNKEN** rádiók.
Vásárlás előtt okvetlenül hall-
gassa meg a **Telefunken**
készüléket, és csak **Telefunken**
világmarkát vásároljon.
Petroseni, a parkkal szemben

Mindennapi eset

Riport a rendőrségről. — Megszagolta a felesége száját és rumosnak találta —

Elmentem az államrendőrség épületébe. Tudom, hogy ez az épület tele van érdekesekkel. Nevezhetném ugyanis, hogy igazságosztó hely, ahol jobbra-balra mindenkinek adnak valamit az igazságból. Reggel kilenc óra volt. A folyosón egy rossz kinézetű házaspár állott. Az ember 37 éves lehetett, az asszony 34. Mellettük két gyermek állt didergő kék, fázós arccal.

Az ember dolognélküli volt és abból tatolta fenn magát, hogy csomagokat hordott az állomásról. A gyerekeknek egyetlen szál ing van és derekukon egy madzagkötés, ez az egész ruházatuk. Iskolába nem járnak, hanem ahelyett az utcák házainak ablakait verik be előszeretettel.

Verekedéssel vádolják az „öregét”. Valami semmiségen összevessztek otthon és ebből keletkezett a csepate. A szomszédok feljelentették őket csendháborításért.

Arghin rendőrökkel behívja és kéri az öregét, hogy mi igaz abból, hogy otthon verekedni szoktak? Miből él? Miből tartja fenn a családját és miért hagyja, hogy a gyerekek ilyen rosszul legyenek öltözve ilyen hideg őszenben?

— Nagyságos főkapitány ur! Először is mi nem verekedtünk. Igaz, hogy néha megcsikeltük, hogy nem értjük meg egymást, de ez csak néha történik meg kérem alálass. Meg aztán kérem alálass, ezt nem csak mi szoktuk megtenni, kérem alálass, mert én hallottam például a szomszéd háziurát, hogy megverte a feleségét és olyat mondott neki, amit én nem merek használni sohasem, tekintetes főkapitány ur. Meg aztán csak van jogom hogy én parancsojak a feleségemnek? A főkapitány ur is parancsol...

Az ember nadrágbeszédre illesztett kézzel néz a mellette álló asszonyra és szinte felve felél:

— Hát, mert későn jött haza ez a személy.

— És ez baj? — kérdezte a kapitány.

— Baj kérem.

— Miért?

— Mert nekem nem jól esik egyedül otthon.

— És maga ki szokott maradni?

Az ember ismét ránéz az asszonyra,

— Néha — mondja félve.

— És hol volt az asszonya, amikor kimaradt?

— Azt beszélt a Ferkó, hogy ott ült a korcs-

mában.

— Na és maga elhízi, amit más mond magának öreg?

— Mit csinálnak kérem?

— Győződjön meg róla!

— Meggyőződtem főkapitány ur.

— Honnan?

— Hát mikor hazajött, megszagoltam a száját.

— És pálinkás volt?

— Nem, Rumos.

— És ezért verte meg?

— Verte az eső. Hiszen nem igen bírok vele,

kérem. Gyenge az én karom, hogy verekedjek. Hiszen két helyen is át van löve. Tessék megnézni, kérem. Hátiscnál kaptam két sebet. Tessék, főkapitány ur. Lehet

ilyen rossz kézzel verekedni?

Felhúzza a kabátot az egyik karján és megmutatja befordított sebéit.

— Jó — jó, öregem, de az asszony is mondja...

— Te is mondd? — kérdezte az asszonyt.

Az asszony ránéz a főkapitányra. Látszik, hogy fél. Nem meri megmondani azt, ami szívén fekszik. Ránéz a mellette álló gyerekekre és az egyiknek megmagoztatja az arcát.

— Verte? — kérdezi ismét a kapitány.

— Nem vert ... mondja sápadtan az asszony.

De a szomszédok is mondják, — felelte a kapitány.

— A szomszédok? Azok a mi ellenségeink, kérem, mondja örömmittan az ember — azok mindig haragudtak ránk. Látd, — fordul az asszonyhoz — mondtam, hogy nem legyél jobban azokkal a vacak emberekkel. Megmondtam neked, hogy add meg nekik, amivel tartozunk. Azt persze nem mondták el a szomszédok, főkapitány ur, hogy ástam nekik a tavasszal három napig és száraz kenyeret adtak enni és este pedig kőmönylest. Látd, — fordul most az asszonyhoz — mindig mondtam én, hogy huncut egy népész ez. Ó, kérem főkapitány ur, a jóisten a tanu, hogy én nem tettem semmi rosszat ... Én tettem volna ... Még csak én ...

— Jól van, öreg. Most az egyszer elmehetnek, de aztán a jövőben elő ne forduljon semmi.

Hirtelen ölébe kapja a kisebbik gyereket és szinte rohanva kimegy az irodából.

Kint a lépcsőn szemébe néz a feleségének:

— Vedd fel azt a szegény gyereket, hogy hamarabb érjünk ki innen, az anyád. ...

r-r.

Felhívás

A közegészségügyi hivatal ezuton is felkéri a lakosságot, hogy a közeledő télre való tekintettel járuljanak hozzá a szegények felruházásához. Minden darab ruhát köszönettel fogadnak. Segélyeket elfogadnak az összes községi hatóságok, kerületi és községi orvosi rendelők és értesítésre elküldenek valakit, aki az adományokat át is vegye.

Fiúk, lányok figyeljete, szőfogadók, jók legyenek, ha tanultok és jók vagytok akkor ajándékot kaptok a Heintzinger üzletében, akár a tündérmesékben, van sok játék, mulatságos hasznos is és tanulságos, van baba, mely kedves, édes, van könyv, mely mesés, képes, társas játék, gyermekjáték, különleges szép ajándék. Sok játékot ha jók lesztek Heintzinger-től vesznek nektek.

Keresek

megvételle

egy akkordeont

lehetőleg teljesen jó hangokkal. Cím a kiadóban.

Figyelem!

Végh Hermannak a bórósnak híve minden cipész-mester, Mert a bórót olcsón adja és ez a bór mindig elkel.

Jó bór a Végh Herman bór, ha megteged esztendőre,

csak jónak találod. És a talpbőrökön kívül tőle veszel legközelebb bór a bórakbáthos.

Felhívás

A Dévai Munkakamara ez uton is felhívja az összes asztalos, ács, masamód, női és férfi szabókat, festőket, hogy a munkakönyvük elkészült és azt a legrovidebb idő alatt okvetlenül vegyék át, mert ennek elmulasztása esetén kihágást követnek el, valamint az a munkaadó is aki a fenti szakmában most már munkakönyv nélkül tarti alkalmazottait, mivel a kiadott adeverjenjak nem érvényesek most már.

Érdeklődni lehet a Petroşeni Munkakamara képviselői bizottságának irodájában, Str. V. Conta Nr. 10.

Ez a felhívás csak az alkalmazott és csak a fenti szakmában dolgozó iparosokra érvényes. Azokat a mestereket, akiknek a munkakönyvük készen van lapunk elmúlt heti számában névleg közöltük.

Mindenki hozza magával az adeverjenjait és csak személyesen jelenkezzen, mert mások csak közjegyzőileg hitelesített megbízatással vehetik át könyveiket.

Vulkanizálást

felölösség mellett elővállal olcsó árban,

Fodor Arpád

bádigos és vulkanizáló műhelye,
PETROŞENI.

Str. Regele Ferdinand. Fő ut. Guld udvar.

Az öngyilkosság feldicsérése

Az elmúlt napokban két öngyilkossági esemény történt Petrosinében. Mindkettő szinte egy és ugyanazon órában dobta el az életét, könyvetlen, minthogyha nem azért ajándékozta volna meg az Élet öket, hogy éljenek és ügyeljenek a rendeltetésre, az életre, amely nekik célja, hogy tovább vigye az emberiséget.

Az öngyilkosok valamennyien fiatalok voltak, akikről még azt sem lehet mondani, hogy rossz soruk volt az életben. Mindenük megvolt, amire a mai életben egy polgár leányának szüksége lehet. Sőt, talán ez is volt az oka, hogy könnyelműen éltek az életet és nem adtak nekik anyai komolyságot sem, amennyit egy ilyen élet előtt álló fiatalnak megérdemel. Igaz, magánügye minden kinek, hogy miképpen rendelkezik az életével. Joga van hozzá, hogy azt csinálja vele amit akar. Ezen a téren abszolút hatalom mindenki. Itt senki sem szól bele a dolgába, de elő nem segítheti azt.

Az elpusztult két élet azonban olyan semmisségért lett öngyilkos, amelyért életre született embernek sohasem szabad eldobni magát az életet.

Nincsen olyan nő és nincsen olyan férfi, amelyért érdemes lenne öngyilkos lenni. Pláne ha az a nő, vagy az a férfi egy léte elején lett egyén, aki még semmilyen formában sem mutathatja meg, hogy vajlon értékes tagja, építő segítsége lesz e a társadalomnak, vagy pedig passzív De még ha Dariusz kincseivel rendelkezne is, vagy Seldón esetleg szépe övezné arcát, esetleg tündér lényé válna a világban, még akkor sem ért annyit, hogy egy élet elpusztuljon miatta.

Az öngyilkos jelölt azonban mindig számít. Tudatalát mindig arra gondol, hogy bosszút áll valakin. Arra gondol, hogy a másik utána fogmenni és hogy az egész életét megfogja keresni, mert ő miatta kellett öngyilkos legyen.

Lelki szemei előtt van a részvéte jelentkező nagy tömeg, a róla szóló mesék és elbeszélések, ott látja maga előtt a gyanúban ott maradt szülőit, kedveit, holott számára nem lehet több már, mint emlék.

Nagy része van a közönség részvéte megnyilvánításának is abban, hogy az öngyilkos elköveti tetteit. A közönség, különösen a nők, nagy kulcsot adoznak annak, hogy kulcsot elpusztítja az életét. Legenda keringenek róluk és ezt a legendát a nők közönsége szereti tovább fűzni. Megkell csenézni, hogy egy öngyilkos tettei télen sokkal többet vannak, mint egy egész élet munkában és a közélet frontján ellőtt ember te-

metésén. Ez semmi egyéb, mint az öngyilkosság feldicsérése. Egy ilyen tömeg aztán szinte propagandát csinál másoknak, akik boldogságokat csinálnak az életben, hogy elkövetésük tettük.

Az egyházak sem fejtenek ki olyan nagy propagandát ezen a téren, amilyen mértékben azt az öngyilkosság elleni harc megköveteli. Az öngyilkosok az egyházi dogma szerint nem szabad pap pap letenni, mivel az életet az egyházi létlélek szerinti, csak az veheti el, aki adja azt. Még is, minden öngyilkos életének, mert mindenki tud szerzeni egy olyan bizonyítást, amelyben az áll hogy az illető pillanatnyi elme-zavarban követte el tetteit. Holott ez nem így van. Ezt tudják jól azok is, akik ennek az ellenkezőjét állítják. Az egyházak nem kellene cseket a bizonyítokat elforgatni, a közönség látva kellene tartsa magát ilyen esetben a ténylesekről, hogy minél kevesebb embernek jusson eszébe az öngyilkossággal kacérkodni.

Harcolni kell ez ellen a jár-

vány ellen! Mindenféle intézménynek össze kell fogni, hogy ez minél kevesebb mértékben szedje áldozatát. Azért született az élet, hogy harcba induljon önmagáért. Térdre esik, utóból fel kell emelkedni és tovább vinni azt az édes, vagy keserű, de mindig szükségesé valamit, az életet, amely ha harcol és nehézségekkel is van tele, mégis szép. Sőt csak úgy szép, ha tele van harcokkal. Nincsen szebb dolog, mint egy férfi harca az életben, amely elterjedt, a nőrt, a napi kenyérért, mert csak a harcal magasztal valami az, amit az ember meg is tud becsülni és mindig igyekszik megtartani magának. Amikor jön ilyen új az ember, azt könnyen is adja fel.

Madách mondja a bukottak művében. Az ember tragédiájában mikor az Úr azt mondja Ádám-nak, annyi harc után „Ember küzd és bízza, bízza”. Ez az élet értelme és célja, nem pedig a gyáva öngyilkosság. Annak a földcsécsére, tömeg jelenetei pedig egyenesen bűn és véték.

Molnár Sándor

Meleg ünnepsében részesítették a hatvan éves Jäger Ferencnek barátai és tisztelői

Megemlékeztük lapunk elmúlt számában, hogy a petroseni és a zsilvölgyi kisiparosok egyik legidősebb volt vezetője, Jäger Ferenc november elsején jubileumi ünnepet Jäger Ferenc barátai és tisztelői közös vacsorával ünnepelték meg.

Jäger Ferencet az alkalommal a zsilvölgyi kisiparosok egy másik vezető egyénisége, Muntean Teodor volt ipartestületi elnök üdvözölte, aki az ünnepély után harmadnapra tragikusan elhalálozott. Muntean elnök a többek között a következőket mondotta:

Igen tisztelt Jäger barátom, tisztelt Uram!

A világ mindenségében 60 év nem nagy idő, sőt, azt mondhatjuk, hogy egyáltalában semmi, azonban egy ember életében, aki egész életét fiatal korától kezdve munkába töltötte, nagy idő, szép idő, amely istennek legszébb ajándéka.

Mi, akik ma összegyűltünk egy kedves jó barátunkat, Petroseni és az egész zsilvölgyi iparosársadalomnak egy értékes emberét ünnepeljük és ez az ember: Jäger Ferenc. Mindnyájan ösmerjük őt, az ő munkásságát, amelyet az iparoság életében végzett hosszú évtizedeken keresztül, úgy is mint a volt ipartestület aktív vezetője és így mint barátságos, aki sohasem vont ki magát sem a munkából, sem áldozatkészségből, amelyet a közért, az iparoságért kellett hozni.

Munkálkodás a közért, munkálkodás az iparoságért, ez volt mindig a jelszava Jäger Ferencnek és mert az iparoság és mások is csak becsülettel emlékeznek meg Jäger Ferencnek arról a munkálkodásáról s a most be-töltött hatvanodik év alkalmából ösztönte szívvel üdvözöljük őt a arra kérjük a jó Isten, hogy kedves feleségével, valamint kedves hozzátartozóival együtt tartsa meg őt sokáig egészségben mindnyájunk örömére.

Ilyen alkalomból úgy illene, hogy az utókor gazdagon ajándékozza meg azt, aki hatvan éves jubileumát ünnepli, azonban ha szegények vagyunk is de a szívnél gazdag és, hogy mindig emlékeztessék legyen szí-
vünk, hogy együttesen örvendztünk a születésnapodon,

fogadd tőlünk ezt az emléket amelyet jó szívvel nyújtunk át neked, hogy mint ahogy mi valamennyien úgy Te is tartasd meg emlékeidben bennünket halálig.

Isten éltesen sokáig.
Az üdvözlő beszéd után átnyújtotta Jäger Ferencnek azt az értékes emléktárgyat egy gyönyörű tiszta ezüst emléklapot, amelyben a jelenlévőknek valamennyinek bevett véve a neve, hogy örök időre emlékeztessék a h.tvan éves Jäger Ferenc-zet azokra a barátokra, akik a jubileumi ünnepélyen részt vettek.

Muntean elnök meleg szavaira az ünnepelt Jäger Ferenc válaszlát és meg-hatódottan mondott ösztönte és meleg köszönetet mind-azoknak, akik jókívánságok-kal halmozták el és a tisz-teletére rendezett közvacs-o-rán megjelentek.

— Két elszigetelt nép
vagyunk, mindketten a Du-
na széles völgyében, a Ká-
pátok oltalma alatt helyez-
kedtünk el hatalmas száv
és német tömegek között.
Megmaradásunk titkát ab-
ban a tényben kell keresni.
hogy mindkét nép egyés-
ges tömböt alkotott, mely-
nek keleti és nyugati szeg-
elyei különösen védik és
kiegészítik egymást.

(Silviu Dragomir kisebbsé-
gi miniszternek Aradon tartott
beszédéből.)

(A Bucuresti kavéház
és étterem, az előlök közön-
ség találkozó helye.)

— ELJEGYZÉS. Szabó Er-
szébet és Bíró István jegyznek.
Gratulálunk.

**A Munkás és zsilvölgyi
mozgók novembri
műsora.**

Lapunk elmúlt heti száma-
ban részletesen beszámoltunk
már a Munkásmozgó és a többi
zilvölgyi mozgók e havi műso-
ráról egészen november 20-ig.
Most közöljük a december ele-
jéig levő műsört és pedig: nov.
22-én a „Keringő varázsa”. Iga-
zi francia film, amely szórakozás
szempontjából élményt jelent.
Nov. 24. 25 és 26-án világsiker
jelentő filmet mutat be a mozgó
„A fekete város” címmel, a fő-
szereplők Spencer Track és
Mickey Roneyel. Nov. 29-én a
„Vetélytársak” című nagy kaland-
dráma, a főszereplő Victor
Mac Laclen. Ezeken kívül a gazdag
műsoron kívül minden előadás
előtt leguabbi világhíradó és ki-
sérő műsor.

D-aste D-I-ul.
Tek.

ornak — ornónek

Str.

Rádiók! Világmárkák!**Columbia,
Radione,
Aga-Ballie,
Nóra stb.**Elismert, legjobb rádiók a földkerekségén.
Havi részletfizetésre állandóan kaphatók:**ZEICHNER FOTÓ**

üzletében Petroşeni.

Accordeonok, Harmonikák, művészi kivitelben.
Kedvező fizetési feltételek.

— Emőd Tamás versei, A halk szavú, finom érzetű Emőd Tamás, Ady Endre és a Nyugat gárdájához tartozott. Költésze tisztá, áhítatos, nemes és becsületos. „Az igazaknak, a keveseknek, a csöndeseknek, a heveseknek” a versüket nevezeti mottója. A versüket Emőd Tamás költészetének teljes gyűjteménye. Benne van a „Megányos rímek”, „A tünti idők holt városa”, „Oithon 1910-ben”, „A Holnap ünnepe”, „Az én Ad,m”, „Harangok, nóták, cimborák”, „Hajnal Adyval”, „A lehurrogott Ady”, „Ady memóriák”, „Levél Adynak”, „Ady árnyának” stb. stb. „Korszerű rímek”, „A pénz himnusai”, „A nyár pillangói”, „Giottoni Paduában”, „A nevelő Bacchos”, „Görög korusok”, „Az új Lysistratából”, „Bujt az üldözött”, „Ő siralmak, új siralmak”, „Az új Aesopusból”, „Sárga folt”, „Apám anyám”, „Könnyű muzsa nehéz időkből”, „A sebes forgószél”, „Történelem”, „Az utolsó szó jogán”, „Versek egy régi fiókból”, „Berek-Böszörmény”, „Fejfék a falu végén”, „Csokonai bora mellett”. A pompás verseskötet,

amely 360 oldal, Officina könyvkiadó vaskos bibliofil kiadásában jelent meg. Emőd Tamás versei fűzve 158 Lei, szép amatőr vászonkötésben 191 Lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Officina könyvek teljes jegyzékét.

Hálószoba garnitúra költözökös miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban.

A helybeli Bucureşti kávéházban minden este Csengeri Géza hírneves zenekara muzsikál.

Új vezetés a Kiskaszinóban, minden nap legfinomabb ételek és italok olcsó árban. Pontos kiszolgálás.

Legszebb és legmodernebb butorok

háló és úriszobák, kényelmes székkel legolcsóbban csak az

Aradi butoraktárban Petroşeni Fő ut.

Tökéletes**és olcsó****építkezés**

csak

BANITAI

Téglával

mással

Cenzurált Poljia Hajeg.

Uzina Electrica S. P. A.**PETROŞENI — Anyagraktára:**

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű szerelési anyagokat. — Csillárok izzólámpák és főzőkészülékek. a legutányosabb áron.

Elvállal mindennemű szerelési munkákat felelősség mellett.

L. Schäffer**PETROŞENI.**

Rum, likőr és cognagyár. Borpincészet, sör és szeszes italok nagyraktára.

STICLĂRIA WEISS**PETROŞENI.****Képkeregetés gyári árban!****A jándék tárgyakban nagy választék!****Táblaívre és levegészre kérjen ajánlatot!****Szemben a befelgyezéssel**

Alkalmt vétel!

Kedvező befektetés!

ELADÓ Petroşeniében egy emeletes, mandzarios lakás, udvarral, kerttel és melléképületekkel együtt azonnal. Havi jövedelem 3500 Lei. Értekezni lehet a lap kiadóhivatalában, Petroşeni.

— Legszebben és jutányos áron a legújabb divat szerint elkészített ruhák csak **OVITS FERENCZ** úriszobájában készülnek, Petroşeni. Tg. Jiu Bank épület.

Aranyal ezüstöt ékszer SCHWALBNÉ ékszerészöl.

— Legjobban és legolcsóbban az Iparosklubban étkezelhetik. Állandóan frissen készült ételek. Legfinomabb kímért és dugaszolt borok. Frissen csapolt sör. Tiszta és izléses konyhaség. Pontos és gyors kiszolgálás. Minden kényelemről Jéger Ferencz gondoskodik.

NAPLO. Megjelenik havonta kétszer. Előfizetési árak:

Egy évre 180 Lei. Fél évre 70. Negyed évre 45. Egy hónapra 15 Lei. Bankoknak, részvénytársaságoknak: egyrésztetnek, hatóságoknak stb. egy évre 1000 Lei.

A Napló hirdetési díjai

Kockahirdetése hivatalosan megállapított díjszabások alá esnek. Úgyancsak külön hirdetési tarifa alapján lehet felvenni a lap számára más egyéb szövegeszerű hirdetéseket is, amelynek költsége a hivatalos tarifa alapján lehetséges csak.

Szerk. és kiadóhivatal Petroşeni.

Tipografia Berger, Hajeg.

— Legideálisabb hashajtó vértisztító, epehajtó a Dr. Földes fide „Solveo” pirula. Székrekedés, bélényesség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvadás, gyomor és béltájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 Lei, minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Jó és izletes cukrászsütemények

fagylalt, bonbon és más különlegességek állandóan kaphatók a **SPORTCUKRÁSZDÁBAN** Petroşeni kávéházban szemben a Bucureşti kávéházzal

Virágcsokrok

lakadalmi ünnepségekre vagy névnapokra, legzebb kivitelben

Somogyi

virágüzletében kapható.

— A Bucureşti kávéházban, finom ételekkel legzebb. *Bachrach Béla jektéje híres a megye határaitul is.*

(Godel rádió a legmahacsabb idességét is megnyugtatja.)